

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egy szám ára	20 fillér
Nyilttér sora	40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetői osztálya Budapest VII., Erzsébet-körút 41.

POLITIKAI HETILAP

Egy pár igaz szó.

Konstatáljuk, hogy legszebb kulturális intézményeink iránt, — melyek a nemzeti kultúra művelésére, a magyaros érzés, gondolkodás és a magyar nyelv terjesztésére, a magyar faj megerősítésére alkotvák, az érdeklődés megcsappant az egész vonalon. És ez a lassu poshadás, ez a lelket ölt mozdulatlanság, ez a szegyénteljes nemtörődömség, az érzések és érzelmek eme rettenetű dekadenciája, összeesik azzal a korrallal, melyben ellenségeink, a nemzetiségek, lépésről-lépésre tért hódítanak s ha egyszerre nem is, de öntudatos munkájukkal — nem találva ellenállásra — biztosan megőrlik azokat az eredményeket, melyeket ezideig felmutatni képesek valának.

Honnét van ez? Mi az oka ennek a kontrasztnak? Belőlünk folyik, belőlünk táplálkozik! A mi állhatatlan természetünkéből. Lelkesedünk, teremtünk is valamit, míg valamely új vállalkozás ingerenciája alatt állunk, de arra, hogy a sokszor nagy áldozatok árán elért sikereket nemcsak megőrizzük, nemcsak fentartsuk, de fejlesszük, fokozzuk is, arra már alaptérmetünkéből kifolyólag, igen sajnos, nem képtelenek, de lusták vagyunk. Felmondja bennünk az akaraterő a szolgálatot s megelégszünk egy csomó frázis szélnek eresztésével ott, ahol lelkes tettekre volna szükség. Persze amazt elvégezhethetjük kényelmesen, az író- vagy zöldasztal mellől, emehez mozgás, sokszor önfeláldozás, áldozatkészség, éjjel-nappalt egybefoglaló munka kívántatnék s így ki választaná az utóbbit? Ez nem urnak való foglalkozás.

Mind ezt elmondjuk abból az alkalmából, hogy egyik legnagyobb köz-

művelődési egyesületünk helyi választmányának közgyűlést tartott. Ott tapasztalt jelenségekből fogamzott meg bennünk mindazon vád, melyekkel most nyilvánosságra lépünk. Csak az a kérdés, igazolt vádak-e? Mindjárt meglátjuk!

A választmány által két hét előtt meghirdetett közgyűlésen 5, azaz öt tag jelent meg összesen, 139 tag közül. A múlt vasárnapon, névre szóló meghívók után végre megjelent 14 tag. Hát hol volt a többi lelkes magyar? Hol volt a némes és magasztos hivatású egyesület és tagja? Hol volt kilenc tízed része?

Micsoda dekadenciája ez annak az érdeklődésnek, mely még néhány év előtt is jelentkezett eme közgyűlések iránt? Micsoda bűnös hanyagság azzal a lázas, lelkes és tömeges érdeklődéssel szemben, melyek a nemzetiségi urak minden egyes összejövetelét jellemzik. A szegény pirja önti el arcomat, valahányszor emez ellentétek felett gondolkodóba esem!

És mégis mi panaszkodunk ama sikerek miatt, melyeket a nemzetiségi törekvések hirdetői nap-nap után felmutatnak! Panaszkodunk, hogy ami dologtalanságunk ami léhaságunk mellett, amazok szüntel nélkül dolgozva, önfeláldozó munkássággal az eddig magunkénak vallott telkeken emelnek épületeket nemzetbontó céljaiknak, széthúzó törekvéseiknek! Miért panaszkodunk, van-e jogunk panaszkodni? Vajjon eleget tesz-e minden magyar a reá háruló kötelességeknek, lerója-e a rászó munka ama részét, melyet nemzeti érdekeink megóvása vállaira ró? Mert csak ebben az esetben volna jogunk panaszkodni. Kiki tegye szívére kezét s feleljen a feltett kérdésre, mert mások... érzései felett bírálatot mondani nincs jogomban.

De tovább megyek a bizonyításban s azt kérdezem, ha már személyesen nem érdeklődünk a nemzeti eszmék előbbrevitelére alakult egyesület ügyei iránt, legalább az anyagiakban való támogatással segítjük-e elő szabadabb mozgását. A feleletet megadjára a választmány pénztárosának jelentése, mely az összes tagok két évi tagdíjösszegét meghaladó hátralékot tüntet fel a zárószámadás mérlegében. Ez hallatlan!

Minő csekély anyagi áldozat: a 4 k., melyre kötelezettséget vállalunk a némes és magasztos célu egyesület tagjai közé történt belépésünk alkalmával, azokkal az ezereket meghaladó adományokkal szemben, melyek a nemzetiségi agitáció céljaira folynak be Túrócszentmártonba, vagy nem tudom hová? És ennek is csak nagy immel-ammal, vagy mint a tények mutatják, sehogy sem teszünk eleget. Hát hol van az a sokat emlegetett magyar áldozatkészség? Hol az a nagy ügyeseretet? Hol van a sürti mellőngetésnek valami kézzel fogható eredménye? Az a sok oroszlan aki a nemzeti eszmék diadaláért tépni, szagatni kész, miért nem csusztatja félelmes karmait néha a mellényzsebébe is? Nem többször, csak a menyiszer éppen szükséges! Mert valamely eszme diadala a világ teremtése óta mindig valamely áldozattal volt összekötve.

De hagyjuk abba az elmékedést! Eleget mondtunk, aki akart, értett belőle. Némcsak nálunk van így, másutt sincs különben. Ez azonban nem ment fel bennünket attól, hogy nálunk a jövőben is így legyen.

A változáshoz nem kell egyéb, mint egy kis jóindulat, egy kis jóakarát. Felrázása a némes indulatoknak, az ügyeseretetnek, az áldozat-

KÜLÖNLEGESSÉGEK

Borsalino-kalapok, cipők, magánkötők, ingekben stb.

dus választékban LANG M. ÉS FIA divatáruházában

Túrócszentmártonban.

készségnek. Mindezen erények a magyar ember alaptermészetében rejlenek, melyek nem haltak ki belőlünk ma sem.

Nézzünk körül, széles e hazában, mindenünnen, hol a nemzetiségek tömegei együtt lakoznak, gyűlölettől égő harcot hirdetnek fajunk, nyelvünk és kulturánk ellen. Ezzel az ádáz gyűlölettel szemben misem maradhatunk télen, ha biztosítva akarjuk tudni a multak sikereit s ha szétne akarjuk tépni engedni a jövő reményeit.

Sikra kell szállni, fel kell a küzdelmet venni a nemzetiségi tulkapásokkal szemben a magyar társadalom minden egyes tagjának, főleg az anyagiakban elő kell segíteni azon intézményeket, melyeknek egyenes hivatása azon érdekek védelme, melyen a magyarság szupremáciája eddig is nyugodott. És ilyen a Fmke is.

Buzduljon fel hát minden magyarban a szív, vetközzük le az átkos téltenséget! Legyünk egyek a nemzeti nagy érdekek védelmében s ha ez áldozatot kíván, tegyük azt le önként, tisztán, szeretetünkkel instigálva, mert csak így értékes még az áldozat is.

Tartsa mindenki hazafias kötelességének a Fmke tagjává lenni s azt úgy erkölcsi mint anyagi támogatásban tölte telhetőleg részesíteni.

Egy könyv a cseh-tót egység propágandája mellett.

A cseh-tót egységre való törekvésnek irodalma legújabbán a megindított mozgalommal párhuzamosan lendületet vett. Kollár, Safarik és Ozambel agrában vajdó gondolatok a jelenben, mintha határozottabb alakot kezdenének ölteni s maga a törekvés, mely akkor még annak hirdetőin kívül alig érintett meg másokat, ma már olyan méreteket vesz föl, amiből annak széles elterjedésére lehet következtetni.

Ennek a mozgalomnak táplálására íródott most egy művecske. Megjelent a cseh könyvpiacra, cseh nyelven. Írója O. Jozifek.

Amikor átolvastuk ezt a könyvet, meglepődöttünk állottunk meg a merész hitnek, a vak bizalomnak mennyisége fölött, mit író művében, a fölvetett idea egykori diadalát illetően elárul. S amilyen fantasztikus a cél, olyan érdekes az alap is, mit a törekvés kiindulásául meghatározott. Nem akar tudni jogról, törvényességről, rá nézve ezek a korlátok idegen, érthetetlen fogalmak, melyeken könnyen tulleheti magát a társadalom akkor, ha a célt komolyan akarja. Komolyan akarni, munkálkodni minden melléktekintet figyelmen kívül való hagyásával, szerinte a siker kulcsa. S még az egyszintű írók azon állítását, hogy a cseh-morva-tót nyelvek közös forrása, egyúttal az egységesítés forrása is lehet, elveti, mert ugymond: „a haza, nemzet elsősorban az élő, munkálkodó társadalomnak szülvénye és nem egy meghatározott nyelvet beszélő társadalom.” Tehát a cseh-tót egység tisztán és csak azért lesz meg, mert „akarják” hogy meglegyen. A nyelv hasonlóságot azonban, mint az egységre való törekvésnek egyik eszközet örömmel üdvözli. Konstatálja, hogy Magyarországon közel félmillió tót evangélikus van, akik a XV. század óta cseh

liturgiával és cseh egyházi beszédekkel élnek, hatalmas támaszt lát itt, melyre a hűvezető munkálátok biztosan megalapozhatók.

Es itt kezdődik aztán tulajdonképpen okoskodása, mely mindvégig abban merül ki, hogy a cseh-tót egység alatt tulajdonképpen a tótok elcsehesítését érti. Az olvasó alig veszi észre azt a távolságot, melyet eddig a gondolatok útján megfutozt, alig veszi észre az ellentétet, mely a kiinduló tétel és a végeredmények között fűnáll. A szerző — ugy-látszik — épített is erre.

Remélte talán, hogy az új haza megalapozásánál a nyelvnek mint számot nem tevő tényezőnek elejtése által a mi tőjtáink nyelvi féltékenykedését elaltatja s amennyiben a később föléledne talán, akkor már olyan képeket állít oda, melyek tetszetősége képes lesz annak ellensúlyozására.

Később u tótról már csak mint a cseh nyelvnek elszakadt tájszólásáról beszél, melynek éppen ezért saját érdekében fekvő köteleességévé teszi az édes anya ölébe: a cseh nyelvbe való visszatérést. Ebben a legszorosabb egyesítésben látja szerző egyúttal annak legbiztosabb biztosítékát is, hogy a folyton terjeszkedő germanizációval szemben a maguk védelmére fölvehetik a harcot.

Hosszasan értekezik, még a tót evang. szerepéről a jövő harcában. A csehek erejének nevezi őket, akik a cseh liturgia lévén már most is elválaszthatlan részét képezik a cseh kulturának. Ezeket szeretné megszüllárdítva, sőt megszorodva látni. Támogatásuk gyanánt ajánlja, középiskolai tanításuk cseh szellemben szerzetessék (!) Mert ugymond: „Hogy a félmillió lutheránus tót kulturális életet fog élni, aziránt nincs kétség, ez biztosítja az ő protestáns voltak, de hogy tovább is cseh szellemben éljenek, arról megfelelő iskolák útján gondoskodni kell.

A cseh tót egységre létezésének erre

T Á R C A.

Egy jótett.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Írta: Némethy Tihamér.

Kábult fejfel, dideregve öltötte föl bundáját. Mégegyszer visszament az asztalhoz, amelyen egy rakáson heverték a pénzintézet könyvei.

A fiókból egy pár kitöltött váltót vett ki, amelyekre az imént hamisította az aláírásokat. Nem volt az első eset. Többször takarta már így a hiányt. De most már ez sem használt semmit sem. Nem képes tovább feltartani a végzetét.

Az összetépett váltókat a tűzbe dobta. Sietve ment a falak közül, amelyek, úgy érezté, reászakadnak. Az utca hava féhéren ragyogott a villanyfényben. Az életnek ürvendő tömeg hullámozott rajta végig. Minduntalan ismerős arcokat látott, félt, hogy a lelkébe látanak. Remegett, amint egy tekintettel találkozott, hogy az reá rohan, a pénzt követelve.

Az utca morajából az átkokat vélte hallani és ellenségei guanyos kacaját. Utána lépésről-lépésre, sugva, majd messziről csufondáros hangon hallja kiáltani: „Sikkasztó, sikkasztó!”

Egy melléktucába fordult. Forrongó agyára csillapítólag hatott az utca csendje és gyéreből világítása. Az emberek sietve haladtak mel-

lette el, szemet sem vetve rája. A villamos éles csengése olykor felriasztotta gondolataiból, amint belesivított az utca csendjébe.

Képeletében már a gyermeke zaját vélte hallani. Örület még csak reá is gondolni. Szegény asszony, szegény kis fia.

A nagyuri életmódból csak a koldusbot meg a gyalázat marad meg nekik, ezek kísérik végig szegényeket az egész életen át. Még a ruhájuk, amelyekbe a golgotajárását meg fogják kezdeni, meg az se lesz az övék, azokhoz is az átkok száza fog tapadni.

Lesz-e valaki, aki megszánja majd a szerencsétleneket? Ki lenne? Kivel tett ő jót? Az élete első fele lázas munkában tölt el, amíg meg tudta teremteni mostani pozícióját. A többi év az önzés orgiája, a bűnpalástolás gyötrelmei között tltt tova.

A ragyogó diva szerelme egymás után nyelte az ezreket, régóta tudja, hogy nincs messze a vég. De még a konok dacával hurcolta tovább az életet. A tömegnek becsületet hazudva, a hitvesnek szerelmet. Már holnap vége lesz a haláltáncnak, mindenki fogja tudni gazemérségét.

Gyöttrődése közben letekint, egy pince-lakásba lát. A tengődő szegénység táruul föl előtte. Az a kisfú ott éppen akkora, mint az ő fia, ragyog a szeme, miközben egy darab barna kenyeret harapdál. Lesz-e holnap az ő fiának ilyen vacsorája? A holnap az éhezés,

megaláztatással telt élet kapuja. Ki tudja, talán éppen ezen az ablakon fog benézni az ő fia, éhségtől vágyakozó szemekkel azután a darab fekete kenyér után.

Lesiet a rozoga lépcsőn. A szegény család bámulva tekint a gazdag urra, akit eddig csak fényes fogatán láttak, amint gögösen szemlélte a járókelőket.

Idéges sietéssel szór egy csomó pénzt az asztalra, hogy vegyenek azon a kisfiúnak valamit. Már a halálkódó szavakat nem hallja. Siet ki az éjszakába. Bűnös lelkében a jótett érése szokatlanul vibrál, de nem ad nyugalmat, kínosabb a nyomán fakadó önvádat gyöttrése.

Másnap a szegény iparos boldogan megy hazafelé. Hóna alatt szorongatja a boldogságot, hármuk meleg ruháját.

Amint halás szívvél mendegél, megáll a banképület előtt összeverődött tömeg között. Hallgatja az átkot, a sok kárvallott jajgatását. Gondolkozra csóválja a fejét. Egyszerű lelkében kavarnak az érzések, nehezen tud köztütk eligazodni. Valaki megtaszítja csomagját. Szeretettel szorítja magához a féltett kinnest. Amint siető léptekkel megindul hazafelé, visszanéz az átkozódó tömegre és meggyöttrődéssel mormogja maga elé:

— Már akármint beszélnek, mégis csak jó ember volt...

gyanánt hoztuk fel ezt a könyvet. Ezuttal nem törődünk avval, hogy a cél maga lehetséges, keresztülvihető, avagy lehetetlen fantazmagória-e, azt is figyelmen kívül hagyjuk, hogy az avval foglalkozók milyen utat keresnek a cél megközelítésére, szándékunk esúpan bizonyítani, hogy igenis létezik mozgalom, mely ami főtolaklata földünket kisajátítani óhajja.

Nekünk egyelőre csak azt kell tudnunk és elismernünk. Tudnunk kell, hogy képzeletünket is meghaladó irányú szervezkedés folyik a szomszéd szláv tartományokban ellenünk, tudnunk kell s el kell hinnünk, hogy ennek a szervezkedésnek igen-igen tekintélyes csomópontjai itt, közöttünk vannak s el kell hinnünk, hogy az a politika, amit ma tót nemzetiségieknek és lakitunk, tulajdonképpen a cseh tót egységre való törekvéssel, jobban mondva Felsőmagyarország elcsehesítésének törekvésével azonos. És ne tévesszen meg bennünket a tapasztalat, hogy az itt ismertett mű érveléséhez hasonlóan ferde alapon s lehetetlennek tetsző utakon indul a mozgalom. Ha való, hogy más az elmélet és a gyakorlat ismét más, úgy ezen a téren a kettőnek alig van köze egymáshoz. Hiszen látjuk, hogy a mozgalmakat vezetőik között fölmerült véleményeltérések dacára, az általuk fölállított elméleteknek ellentmondó természete mellett is sikerült eredményeket fölmutatni a gyakorlatban.

A Fmke turóci választmányának közgyűlése.

A Fmke turóczvármegyei választmányá *Beniczky Kálmán* alispán elnökle alatt a folyó hó 26-án tartotta évi rendes közgyűlést a vármegyeház kistermében.

Vármegyénk alispánja a megjelent tagok szívélyes üdvözlése után a közgyűlést megnyitva, felkéri *Párvy Endre* képző intézeti igazgatót, mint a választmány pénztárosát, hogy az 1907. évi köllőleg felülvizsgált záró számadást adja elő.

A pénztáros következőkben ismerteti a záró számadást:

Bevétel:

1. Mult évi maradvány	62 K 70 f.
2. Évi rendes tagdíjakban	244 " — "
3. Pártoló tagdíjakban	26 " — "
4. Előre befizetett rendes tagdíjak	8 " — "
5. Takarékbetétek kamataiban	— " 44 "
6. Alapítványi tőkék kamataiban	60 " 24 "
7. Adományokban	200 " — "
8. Rendezett táncvigmalmak jövedelmében	154 " 58 "
9. Felvett tőkékben	516 " — "
Összesen:	1261 K 96 f.

Kiadás:

1. Igazgatási költségekre	206 K — f.
2. Nyomatványok és postabér	29 " 40 "
3. Fentartott kisededővó ellátmánya	580 " — "
4. Tanítói nyugdíjárulékra	240 " 80 "
5. Tőkésítésre	170 " 68 "
6. Maradvány, mint egyenleg	35 " 08 "
Összesen:	1261 K 96 f.

Vagyondllás:

Készpénzben	35 K 08 f.
Takarékbetétekben	1434 " 91 "
Hátrálékos rendes tagsági díjban	684 " — "
Hátrálékos évi pártoló tagsági díjakban	12 " — "
Összesen:	2165 K 99 f.

A kiadások 4. pontjára megjegyzi a pénztáros, hogy ezen 240 korona 80 fillér a tanítói nyugdíjalapra fizetett hátrálékos járulékokból száporodott fel ily magas összegre. Ezen járulékok befizetésére az iskolafentartót a vallás- és közoktatástgyi kormány kötelezte.

A bemutatott záró számadáshoz a közgyűlés egyhangulag hozzájárult s annak szabályszerű záradékolására dr. *Lax Adolf* tiszti főügyész, *Csepcsényi Sándor* főjegyzőt és lapunk felelős szerkesztőjét küldte ki.

A záró számadás ilyék történt letárgyalása után, a választmány által fentartott znióváraljai kisededővó gondnoka, *Baldás Endre* képző intézeti tanár, előterjesztette a kisededővó 1907. évi záró számadást, melyhez a közgyűlés teljes egészében szintén hozzájárul.

A kisededővó záró számadásának letárgyalása után, a választmány 1908. évi költségelirányzata kerül tárgyalásra, melyet a megjelent tagok hozzászólása után a következőleg állapított meg a választmány:

Bevétel:

1. Mult évi pénztári maradvány	35 K 08 f.
2. Takarékbetét kamatokban	220 " — "
3. Tagsági díjakban	700 " — "
4. Adományok, gyűjtések és táncvigmalmi jövedelmek	300 " — "
Összesen:	1255 K 08 f.

Kiadás:

1. Fentartott kisededővó szllkségeire	700 K — f.
2. Könyvtárak kezelésére	200 " — "
3. Gyermeklapok előfizetésére	40 " — "
4. Tanítók jutalmazására	200 " — "
5. Nyomatványok és közlelési költségekre	20 " — "
5. Rendelkezésre	95 " 08 "
Összesen:	1255 K 08 "

Megjegyezzük itt, hogy a bevételek 4. pontja alatt feltüntetett 300 koronából 200 korona vármegyénk nagylelkű alispánjának évenként felajánlott önkéntes adománya, melyet a választmány a Fmke által fentartott népkönyvtár könyvtárosának jutalmazására fordít.

Lemondások és választások.

Elnöklő alispán bemutatja ezek után *Boldis Ignác* ügyvezető alelnök lemondó levelét, melyet *Gáffor Dezső*, a választmány jegyzője egész terjedelmében felolvás:

Nagyságos alispán ur!

A F. M. K. E. Turócz vármegyei választmányának ügyvezető alelnöki tisztéről már a választmány mult évi közgyűlésén mondtam le, mindazonáltal Nagyságod, valamint a közgyűlés kívánságára még egy évig vállalkoztam az ügyvezető alelnöki teendők ellátására. Egy újabb év alatt újból meggyőződtem arról, hogy e tisztet úgy, mint az előtt s mint óhajtanám, többé betölteni nem tudom.

Az alelnöki tisztséget az 1896. évi január hóban megtartott közgyűlésen vállaltam el, azóta 12 év mult el s ez idő alatt iskolai hivatalos teendőim és gondjaim annyira meg-

növekedtek, hogy a legnagyobb sajnálatomra az iskolán kívüli teendőimről lassanként és egymásután le kellett mondanom.

Teljes tisztelettel kérem tehát Nagyságodat, mint a tekintetes közgyűlést, méltóztassék a F. M. K. E. Turócz megyei választmányának ügyvezető alelnöki tisztéről való végleges lemondásomat kegyesen elfogadni. Ugy Nagyságodnak, mint a F. M. K. E. Turócz vármegyei választmányának irányomban tanusított kitüntető bizalmáért hálás köszönetemet kifejezve, maradok

hazafias üdvözléssel

Boldis Ignác.

A lemondó levél felolvasása után az elnök indítványára az ügyvivő alelnök lemondását a közgyűlés a távozó alelnök érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítése mellett elfogadja.

A megüresedett ügyvivő alelnöki állásra a közgyűlés egyhangulag *Dugovich Titus*t, lapunk felelős szerkesztőjét választotta meg, ki a kitüntető bizalmat megköszönve, az alelnöki tisztséget elfogadta.

Párvy Endre pénztáros állásáról való lemondását, tekintettel a méltánylást érdemlő indokokra, a közgyűlés szintén elfogadja s helyébe pénztárosul *Honéczy Sándor*t választotta meg.

Az elnök indítványára kimondta a közgyűlés, hogy *Gáffor Dezső* választmányi jegyző mellé az ügymenet gyorsítása végett még két jegyzőt választ. Az ujonnan rendszeresített jegyzői tisztségekre dr. *Rakovszky Ivánt* és dr. *Záthureczky Miklóst* ajánlja, kiket a közgyűlés egyhangulag meg is választott.

Baldás Endre gondnok lemondása folytán a znióváraljai kisededővó gondnoksága is újból lévén megalakítandó, a közgyűlés ez irányban is megejei a választásokat.

Gondnoksági elnök *Párvy Endre* képző intézeti igazgató. Alelnök *Eder Ferenc* kir. járásbíró. Gondnok *Margittai Károly* képző intézeti tanár. Gondnoksági tagok *Baldás Endre*, *Benischek Imre*, *Farkas István* és *Gerő Virgil*.

A választások megejtése után az indítványokra került a sor. *Dugovich Titus* bemutatja *Pécs Dezső* indítványát, mely szerint a választmány keresse meg a központot, hogy írjon fel a kormányhoz, miszerint a választói jog kiterjesztése a magyarul tudáshoz köttessék.

A benyújtott indítvány tanulmányozására bizottság küldetett ki, mely a legközelebbi összehívandó rendkívüli közgyűlésnek teendő jelentést, Ekkor hozatik érdembeli határozat is a benyújtott indítvány felett.

Dugovich Titus hosszabb indokló beszéd után a következők indítványokat nyújtja be.

a) Bizzon meg a választmány néhány tagot, kiknek kötelességére tétessék az új tagok gyűjtése.

b) Tegye kötelességévé a választmány az ujonnan megválasztott pénztárnoknak, a hátrálékok sürgős behajtását.

c) Irjon fel a választmány a törvényhatóság közigazgatási bizottságához, hogy tekintettel arra, miszerint a népnevelés állami feladatot képez, a zniói kisededővó dologi terheit is vegye át.

d) Irjon fel a választmány a központhoz, hogy amennyire tevékenységének keretei engedik, a szociális kérdések szolgálatát is vegye fel programjába.

A beadott indítványok elfogadatrán, az új tagok gyűjtésével Akantisz Ödön, Dugovich Titus, Párty Endre és Záhurecsky Miklós tagok bizattak meg.

Egy új munkaprogram kidolgozására pedig lapunk felelős szerkesztője kéretett fel.

Ezzel az ülés tárgysorozata kimerítetvén, elnök a közgyűlést a tagok lelkes órái közt bezárta.

H I R E K.

Radnai Farkas, egyházmegyénk főpásztora délután érkezett Ruttkára, hol ma kezdi meg a bérálás szentségének kiosztását. Megragadjuk az alkalmat, hogy fenkölt gondolkozásu és nagylelkű püspökünket közibénk érkezése alkalmából magyar szívünk meleg szeretetével és fiui tisztelettel üdvözöljük. Isten hozta!

Eljegyzés. *Draghinescu* György, állami tanítóképző-intézeti tanár eljegyezte *Farchescu* József táviróféltiszt leányát, Elvirát, Bpsten.

A központi választmány ülése. Vármegegyenk törvényhatósági bizottságának központi választmányja a múlt hó 30-án délután 3 órakor ülést tartott, melyen az 1909. évi választók névjegyeiknek közszemlére leendő kitétele felett határoztak.

Érettségi biztos. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a turóczenzentmártoni állami felső kereskedelmi iskolában a folyó évben megtartandó erettség vizsgák biztosául *Szabó* Jenő doktort, a sárospataki jogakadémia tanárát nevezte ki.

Kabaret. A nőgyelet rendezésében f. hó 24-én az állami iskolák tornatermében nagy-szabású kabaret-előadás lesz. Legjobb műkedvelőink fognak változatos szerepekben fellépni. A buzgó rendezőség fényes műsort állított össze, mely képes a legkényesebb igényeket is kielégíteni. Aki szeret szórakozni, ömaga ellen vétket követ el, ha erre a kabaretre nem megy el. A belépődíj — a nagy műsor és jótékony cél ellenére — igen olcsó: *számszerűen előhely az összes sorokban 2 kor.*

Bucsulakoma. *Badinyi* Ákos, a Turóczi Hitelbank Részvételársaság volt tisztviselőjének barátai abból az alkalomból, hogy az intézet kötelékeiből megvált, barátai és tisztelői kedélyes bucsulakomát rendeztek a Dom szállodában, melyen a távozót több lelkes felkészítéssel ünnepelték. A magunk részéről, minthogy lapunknak is munkatársa volt, öszintén sajnáljuk távozását.

Gyermekelőadás. — A helybeli áll. polg. leányiskola önképzőkörében részben tanulmányi alapja, részben saját könyvtára javára ma műkedvelői előadást rendez, amelyre az áll. polg. leányiskola ezuton hívja meg az ifjuság és a tanügyi barátait. — Műsor: 1. Rosini: *Tanc-Kardal* „Tell Vilmos” operából. Előadja az iskolai énekkar. 2. A levél monolog, írta Farkas Imre. Előadja: Labáth Erzsébet int. növendék. 3. Hummel: *Galopp*, Op. 243, zongorán 4 kére előadják Labáth Erzsébet és Bulyovszky Erzsébet int. növendékek. 4. Inezedy László: „A nővér”, szavaltja Winter Fáni int. növendék. 5. Éji látogatás melodráma, írta Gyulai Pál zenéjét szerzette Káldi Gy. Szavaltja: Kopperman Frida, zongorán kíséri Schultsz Margit int. növendékek.

6. A tolvaj. Szinmű egy felvonásban írta Herzeg Ferenc. Személyek: Gida (14 éves) — Balsanka Gabrielle, Margit (13 éves) — Barta Margit, Béni és lenko (7 éves ikrek) — Ormai Margit és Borbély Ilona, Gyurka — Iring Aranka, Mariska — Brix Margit int. növendékek. Kezdeté pont 5 órakor. Helyárak: Az első 5 sor 1 K. a többi sor 70 fillér. Állóhely 50 fillér. Karzat 20 fillér. Feltűnéstések köszönettel fogadtatnak.

Hírek Luoskiről. A magyarázatos állapot mely ebben a nyomorult fészékben a nemzetiségi urak jóvoltából uralkodik, nap-nap után megtermi a maga piszkos gyümölcsét. A múlt hó 28-án, mint levelezőnk írja, *Kollár* Mátyás ottani paraszt gazda, azzal rontott be a körjegyző irodájába, hogy miért hajtották végre a főszolgabíró meghagyására. Mikor megtudta, hogy a fia iskola mulasztásai miatt, égtelen dühre fakadt, szidta, átkozta a körjegyzőt, kit a végrehajtásért első sorban okolt. A körjegyző kituszkolta az ayaft, s az ajtót magára zárta. A paraszt kevés idő múlva újból visszatért s dörömbölni kezdett az ajtón, de a körjegyző ismerve rabbátus természetét nem eresztette be. Midőn már azt hitte, hogy *Kollár* eltávozott, kinyitotta az ajtót, melyen a csendesen meghuzódó paraszt fejével kezében hirtelen bérontott, s nehéz fejszével a körjegyző felé suhintott. Ez azonban nem veszve el leleljenelét, a csapást, mely teljes erővel a feleket elválasztó asztalt érte, szerencsésen kikérülte. *Kollár* azonban újból és újból támadott, csapásra emelt fejszével kergette a körjegyzőt az asztal körül. Ez végre előkapta forgópisztolát, ártalmatlanná akarva tenni a dühöd embert, de a töltések csütörököt mondtak. Végre a szomszéd korszáros mentette meg a körjegyzőt szorongatott helyzetéből, lefegyverezve a dühös fraterit, kicsavarva a gyilkos szerszámot kezéből. A körjegyző rögtön jelentést tett az esetről a csendőrségnek, kik csak órák múlva jelletek meg a helyszínen, de a garázda gazembert le sem tartóztattak. Másnap pedig, mikor végre rászánták magukat egy kis erélyességre, *Kollárnak* csak hült helyét találtak a községben. Szomorú jelenségek ezek. Nagyon elszomorított! Különbön visszatérünk még ebből az esetből kifolyólag az egész lucskii ügyre!

A vigyázatlanság áldozata. *Benderij* György, a helybeli köljajfinomító munkása az elmúlt héten esti 10 és fél órakor a nyersolaj kiszivattyuzásánál foglalatokodott a vasuti állomáson. A munkás égő cigarettával a szájában felment a tartánykoesira, hogy megnézze, van-e még anyag a tartányban. Amint a kocsi nyitott része fölé hajolt, a kiömlő gázok a cigareta tüzetől rettentő detonáció kíséretében felrobbantak s a szerencsétlen embert több helyen súlyosan összeégették. Különösen súlyosak a sebek a jobb kezén, a nyakon és a jobb hónaljban. A szerencsétlenül járt munkás a helybeli közkórházban ápolják.

A kereskedő alkalmazottak beteg-táppénze. Az állami munkásbiztosító hivatal egy kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságához intézett tájékoztató utmutatásában azon állápontra helyezkedett, hogy a kereskedelmi alkalmazott addig, míg a kereskedelmi törvény értelmében fizetése 8 héten át kijár, ez ez idő alatt az 1907. évi XIX. törvényeikk

50 § a 3. pontjában előrelátott táppénzre nem bir igényvel. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter új a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarához intézett leiratában kijelentette, hogy a segélyezési igények tekintetében felmerülő vitás kérdések elbírálása az 1907. évi XIX. törvényeikk értelmében a választott bíróság, illetve annak megalakulásáig a beteg-pénztár igazgatóságának feladatát képezi. A munkásbiztosító hivatalnak szóban forgó tájékoztató utmutatása természetesen semmi tekintetben nem prejudikálhat sem az egyes helyi pénztárak által konkrét esetekben hozott illetve hozandó határozatoknak sem annak, hogy a választott bírósági szervezet annak idején az eléje kerülő ilyen vitás esetekben mely irányban döntsön.

A csernovali templom felszentelése. Rózsahegyéről írja levelezőnk a következőket. Rózsahegy város közösége elhatározta, hogy abban az esetben, ha a község lakossága a templom felszentelését nem ellenzi, a templom-építésből még fennálló terheket magára vállalja. A község lakói a legszivesebben belementek a nagylelkű ajánlatba. Csak az a kérdés, hogy a nemzetiségi agitátorok, megint nem eszelnek-e ki valamit a lecsillapult kedélyek felizgatására.

Lopás a postán. *Héda* B. helybeli kereskedő tegnap délelőtt személyesen volt a postán, hogy 490 koronát feladjon. Az összeget leszámolta a pénztárvévó osztály asztalára s akkor észrevéte, hogy az egyik pénztárvány nincs teljesen kitöltve, megfordult s a másik asztalon kitöltötte azt. Nem telt bele fél perc sem s visszament azon helyre, hova a pénzt letette, de már annak hült helyét találta. Szerencséjére ott volt egy csendőr, ki nyomozni kezdett s az után nyomban el is csípte a tolvajt *Bellák* Ignác, a Turóczi kerületi munkásbiztosító pénztár hivatalosolgája személyében.

A dubravai végzetes hegyosuzamlás. Még a múlt hónapban, mint annak idején közöltük, a lipitómegyei Dubrava község közelében tizenegy munkást eltemetett egy hegyosuzamlás. Ezek közül nyole ember azonnal meghalt, míg hatot sikerült élve kimenteni. A nyole halott közül egyiket minden fáradság dacára sem sikerült megtalálni. A szerencsétlen ember felesége és anyja a katasztrófa óta naponta ellátogattak a szerencsétlenség színhelyére, míg sikerült az eltemetett *Szochar* Jánost megtalálni. A szerencsétlen embert felesége és három kiskorú gyermeke siratja. Temetése — mint tudósítónk írja — nagy részvét mellett ment végbe.

Teljes menyasszonyi rendezéseket legolcsóbban ma már csakis *Suehla* János jöhírt turóczenzentmártoni kárpitos és butorkraktáros képes szállítani legolcsóbban, mert utjonnan berendezett s valódi mahagani hálószoba- és palliasander ebédő butorkból stb. stb. kibővített raktárát bárki ha megtekinti, meggyőződik arról, hogy ilyesmirt nem szükséges költséges nagyvárosi bevásárlásokat eszközölni.

A hegedűtolvaj. *Dotkó* Samu mossóci illetőségű cigányban mozogni kezdett a cigányvér. Felébredt benne a zenei talentum. Csak az eszköz hiányzott hozzá, melyen ezt kifejezésre is juttassa. Pénze nem lévén, tehát lapotvet. Ellopta *Lacsko* András hegedűjét. De rajtaesztett. A csendőrség még aznap letartóztatta a cigányt.

Szénássy Gyula, ruhakelmék áruházának speciális újdonságai már megérkeztek és a leginkább dus választékú *szövetek, delainek, pauplinek és eslymekből* álló mintagyűjteményt *Lang M. és Fia* helybeli divatáruocég bárkinék — minden vásárlási kényszer nélkül — a legnagyobb előzettséggel bemutatja.

Dubaj legény. *Kazár József* biztoskai kocsis a folyó hó 28-án alaposan leitta magát s az utcán dubajkodni kezdett. Mivel másba nem köthetett bele, tettettet dühében nekiment *Matula János* épülfőiben levő házfalának s addig-addig erőlködött, míg sikerült azt neki ledönteni. A károsult feljelentésére a csendőrség az ügyet a járásbírósnál feljelentette.

Ha cipő, legyen fekete és ha cipőkrém, akkor legyen Noxin a kulcsosal. Az egész földkerekségen ismerik a Noxin cipőkrémet, amely a bőrnek maradó, tükör fényes, éjfékeke színt s emellett tartóssá is teszi. Magyar ember találmánya a Noxin, Hochsinger Testvérek gyártják Budapesten, Rózsá-utca 85. Kapható minden jobb üzletben.

Kitűnő anyagokból készült

olcsó

sírkövek

kaphatók

STEINER LAJOS

Árúgyűnökségében

Turócszentmárton.

Javítások és el-
évült sírköfelirak-
tok kijavíthatnak

Levélbeli meg-
várasra jövök!

ISKOLAI ÜGYEK.

Hivatalos rész.

515. sz. Turóc vármegye kir. tanfelügye-
1908. lősege.

*Valamennyi állami isk. igazgatótanító és
tanítónak.*

A vall. és közokt. miniszter ur f. é. március hó 28-án 97325/907. szám alatt kelt rendeletére felhívom, hogy az ifjúsági könyvtár törlesztési ivét — az eddig évenként befizetett összegekről szóló kimutatás kapcsán 14 nap alatt mutassa be.

Turócszentmárton, 1908. május hó 1-én.

*Dr. Künsztler Károly, s. k.
kir. tanfelügyelő.*

Nyilttér.

(E rovatban közöltékért nem felelős a szerkesztő.)

Válasz

mindazon támadásokra, melyek az impregnált és szelekcionált (válogatott) takarmány répa-magra (csillag védjeggyel) vonatkoznak.

Mindeztideig hallgattunk azokról a rendszeresen folytatott támadások és gyanúsításokról, melyek szóban és írásban érintették a nagytekintélyű Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő céget Budapesten.

De miután a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” lapjának legutolsó számaiban a „Jaensch” nevet is említi, ezennel a következőket jelentjük ki a nyilvánosság előtt:

1. Minden egyes bál csillagjegyű védjeggyel és eredeti ólomzárral ellátott takarmány répamag, melyet a Mauthner Ödön cégnek szállítottunk, tényleg impregnálva is lett. — NEM IGAZ tehát, ha Ráczó tanár ur vagy a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” lapjának szerkesztősege ennek ellenkezőjét állítják.

2. Minden egyes bál takarmány répamag, melyet a mi ólomzárrunkal a Mauthner Ödön cégnek szállítottunk, teljesen kiféjlett, nehéz, eredeti jelleggel bíró anyarépából származik, melyet tápérték tartalmára nézve laboratóriumunkban egyenként megvizsgálunk. NEM IGAZ tehát, ha Ráczó tanár ur vagy a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” vezetősége ennek az ellenkezőjét állítják.

3. Sohasem kértük a „Német Gazdasági Egyesület”-et, hogy tenyésztésünket a magtenyésztési törzskönyvbe beiktassa. NEM IGAZ tehát, ha ezt bármily oldalról is állítják. Az az állítás SEM IGAZ, hogy répamag tenyésztésünk bevezetésére vonatkozó kérélmünket a „Német Gazdasági Egyesület” bíráló bizottsága visszautasította volna, mert eziránt sohasem folyomottunk.

4. IGAZ AZONBAN az, hogy minden nagyobb, szolid tenyésztő német cég az anyanővény kiválasztása által igyekezik termékeit megjavítani, — hogy velünk együtt létezik sok magtenyésztő, ki a laboratóriumban való egyenkénti vizsgálattal a takarmányrépa minőségét javítja, ami nem tévesztendő össze azzal a szokásos szemérmék után való válogatással, melyet minden gazda egyedül is eszközölhet. Ezen eljárás természetesen össze sem hasonlítható és elevező értékkel bír a vegyi vizsgálat alapján kiválasztott anyarépákkal szemben.

5. Igaz végül, hogy nincs oly szolid német takarmányrépa magtermelő, ki szelekcionált (válogatott) anyarépából származó eredeti magvait olcsóbb áron bocsájtaná forgalomba, mint mi.

Az igen tisztelt gazdaközönség eléggé intelligens, hogy a mi nyilatkozatunkból levonja azt a következtetést, hogy mely indító okokra vezetendő vissza az a hajszá, melyet a mi szelekcionált (válogatott) anyarépából tenyésztett impregnált takarmányrépamagunk ellen indítottak s e hajszának fővonásaiban ne lásson mást, mint gyűlöletet és irigységből fakadó gyanúsításokat.

Ha nálunk terjesztenek ehhez hasonló, irigy valótlanúságokat, az illetők ellen megindítják a büntető eljárást.

Aschersleben, 1908. április hó.

Gustav Jaensch & Co.
magtermelési részvénytársaság.

KÖZGAZDASÁG.

A burgonya peronospora betegsége.

Közlő: Matuskovich Mátyás.

(Folytatás és vége.)

Ami a vetőgumót illeti, az ne származzék olyan helyről, hol a burgonyavész jelen volt. Így valószínű, hogy az ilyen vetőmag nincs megfertőzve. Köztudomású dolog, hogy egyik fajta jobban ellentáll a burgonyavésznek, mint a másik. Így a vastag, sima színeshejú fajták ellentállóbbak, mint a vékony, édes, fehérsárga vagy sárgahéjúak. Hátározott fajtát azért nem említek, mivel meg-
esik, hogy egy bizonyos fajta egyik vidéken ellenáll, másik vidéken tönkreteszti azt a burgonyavész vagy legalább is feltűnően szenved attól. Ezt csupán több ellenállónak elismert fajta kipróbálásával érhetünk el.

Igen nagy eredményeket érték el Jensen s Güllich az ő sajátos burgonyamvelési módjukkal. Ezek azonban a gyakorlatban drágaságuk miatt haszonnal nem vihető kereszttől, azért nem is említem őket.

Igen ajánlatos s a kisebb gazdaságokban könnyű szerrel kereszttől is vihető a pácolás, ami úgy megy végbe, hogy a burgonyát 2 % os rézgálic (kékkő) oldatban 14 órán át áztatjuk a vetés előtt.

Ha a burgonya kikelt, ajánlatos azt a fogsolás után, amint szára és levelei ismét helyre álltak 1 % os bordói lével (1 % os bordói lé áll 100 liter víz, 1 kg. rézgálic és 1 kg. égetett méssz.) permetezni. Ha júliusban, augusztusban észleljük a burgonyavészt, úgy permetezzünk 2 % os bordói lével s három hétre reá ismét 2 % -sal. Ha a 2 % os permetezés után közvetlenül az erős eső lemosa a permetezést, úgy ismételjük azt meg. Ha a permetezés nem segít, kaszáltassuk le a burgonyaszárát, hordjuk el a szántóföldről és ha megvárhatjuk gyujtsuk fel azt. Így a levélzetben fejlődött gombák nem jutván a talajba, nem fertőzik azt meg s nem fertőztetnek meg a gumók sem. A termés s annak keményítő tartalma kisebb lesz ugyan, de a kár sem lesz oly nagy, mintha a burgonyát a vész inartallékaul hagytuk volna.

Ama gyakorlati gazdák, kik vetőmagjukat már a kisedés után (mielőtt tölire elvermelnek a burgonyát) osztályozó rostákkal válogatják, azt észlelték, hogy a rostált burgonya sokkal kevesebbet szenved a burgonyavésztől mint a nem rostált burgonya. Magyarazata ennek az, hogy a burgonya héjára tapadt pernospora gombák egyrésze lemorzsolattik s nem jut el a verembe, hol különben megtámadná a szomszédágában levő gumókat.

Mielőtt elraktároznók a burgonyát a pincébe vagy verembe, tisztíttassuk azt ki alaposan s kerti öntözőkanna segítségével öntözzük meg a padlózatot, falakat, esetleges rekesz- vagy válaszfalakat 5 % os rézgálicoldattal, hogy az esetleg ott maradt és el nem pusztult pernospora gombákat megöljük.

A prizmak (kupaok) helyén hinstünk el 1/2 ülenként 1 1/2—2 kg. rézgálicot s keverjük azt el a prizmára takaró gyanánt felhányandó földdel. A téli nedvesség feloldja a rézgálicot s megöli a prizma földjében rejtőzködő pernospora gombákat.

A burgonyának a vetésre való előkészítésénél összegyűllemlett földtörmeléklet, valamint a burgonyaraktárak szemetjét, vésszes gumókat ne hanyjuk *ősi szokás* szerint a trágyadombra, hanem vessük azokat égő máglyára, hogy a bennük rejtőzködő gombákat előljük, ellenkező esetben megfertőzött trágyánkat s vele együtt vissztük a burgonyavész csiráit a szántóföldre.

Igaz, hogy a burgonyának ily gondos kezelése és védeke első pillanatra költségesnek, fáradsónak, sőt kivitethetlenné látszik, mert fáradsággal és anyagi áldozattal jár, de ha tekintetbe vesszük azt, hogy néhány esztendő alatt 80—90 % -al apaszthatjuk a burgonyavész okozta károkat, nem hiszem, hogy akadna egy burgonyatermelő, ki ne áldozna egy kis fáradságot és ne hozna csekély pénzáldozatot a burgonyavész ellen való védekezés érdekében.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moszkóczy Ferencné.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉM ÉS SZÁJVIZ ★

POPPER ÁRPÁD

TURÓCZSZENTMÁRTON, FÖTÉR
(Balko és Starke szállodája mellett)

Az üzlethelyiség átépítése folytán a rakta-
ron levő összes árúk féláron adatnak el!

 Nagy választék!

Előbb Most

Korona Korona

Egy pár bőrcipő	14.—	10.—
„ „ sevrócipő	16.—	10.—
Legfin. damaszting	6.—	3-20
Női sevrócipő	14.—	10.—

**Kalapok, kész öltönyök,
nyári sapkák stb. stb.
mélyen leszállított áron!**

A „Török“-féle gyermektápliszit

a legjobb tápszer vérszegény és gyenge gyermekeknek, gyomorbaajosoknak és lábadozó betegeknek. 1 dob. 1 K. 80 fill. Törvényesen védve. Egyedüli elárúsítás Toperczer Sándor gyógyszerárában Turócszentmártonban.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Budapest.

Vizsgalapok

kítűnő minőségben 100 darabonként 1 korona 50 fillérért kaphatók
MOSKÓCZI FERENCNÉ könyv- és papírkereskedésében
Turócszentmártonban.

A legjobb
szépitőszert!

Hölgyek részére
nékülözhetetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására

legkítűnőbb és legbiztosabb vegyítiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, zsirmentes készítmény a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÉME

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot simává és üdévé teszi. **Ára:** kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. **Margit hölgypor** (3-féle színben) 1-20 korona, **Margit szappan** 70 fillér, **Margit fogpép** 1 korona, **Margit arcvíz** 1 korona.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő: **FÖLDES HELEMEN gyógyszerész, Árad.**

Kapható Turócszentmártonban: **Toperczer Sándor**,
Körmöcbányán: **Gazdik János** gyógyszerésznekél.

**Csodás, gyors
és biztos hatású!**
Törv. védve!
**Óvakodjunk
utánzatoktól!**

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminisztérium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1908. május hó 21. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi április hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács.

Hazay.

Wix Miksa

fűszer- és csemegekereskedése

Turócszentmárton.

França és magyar
cognac és pezsgő, asz-
tali borok, likőrök stb.
nagy raktára.

Üvegzési vállalat!

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőz-
mosó gyárainak képviselője:
Reisz Lipótnál, Turócszentmárton.

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése

Turócszentmárton.

Herkules sör, legfinomabb aradi
borok, likőrök és rumok.
Mindenféle déli gyümölcsök.

Az Universum-krém HANSI véd-jeggyel

azzal a tulajdonsággal bír, hogy az ember bőrt
finomná és puhává teszi, kiűstést és vörös folto-
kat már néhány nap alatt megszüntet. Lefekvés
előtt az illető testrésze e krémmel bedörzsölendő.
Hatása kellemes. Számtalan levél így szól: „Hálás
köszönet a korszakalkotó találmányért, égési se-
beim néhány nap alatt teljesen elmúltak.” Küld-
jón újabb 10 tubust barátaim részére, hatása belső
bajoknál valóban páratlan.” „A minta-tubust leg-
jobb eredménnyel használtam régi sebem ellen,
kérek utánvételt még 10 darabot.” Így érkeznek
az elismerő sorok. Az Universum-krémnek tehát
egy háztartásban sem szabad hiányozni.

Főraktár:

Chemisches Laboratorium,
Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.
ÁRA I KORONA.

KÖHÖGÉS.

A ki

egészségét szereti meg is óvja. 5245
hit. bizonylat tanuskodik arról, hogy

a KAISER-féle

melkaramella 3 fenyővel kitűnő
hatású, orvosilag kipróbálva. Kö-
högés, rekedtség, katarus,
elnyálkásodás, gégekatarus,
hörg- és görchshurut esetén.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz
80 fillér. Kapható Burda János
özevényénél Szucsányban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pédika

egy régióknak bizonyult háziismer, mely már
soi év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyult közvényenél, oszmani és meghüle-
seknél, bedörzsölésképpen használva.

Figyelem-tetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter védjeggyel ellát-
tott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben
K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden
gyógyszertárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanból”,
Prágába, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi sztrárlés.

Turócszentmártoni raktár: Schönchán Viktor gyógyszer-
szerésznél Znióvárallán — és Toperczer Sándor
gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

NYÁRI MENETREND

A magyar királyi államvasutakon:

(Érvényes 1908. évi május hó 1-től kezdve.)

Budapest—Turócszentmárton:

Gyv. ind.	reggel 7:05,	érk. délután	1:38
Szv. "	délelőtt 9:15,	" "	7:55
Gyv. "	délután 3:30,	" este	10:21
Szv. "	délután 5:55,	" reggel	4:16
Vv. "	éjjel 11:10,	" délelőtt	11:36
Vv. Jánoshegyről ind. reg.	5:03, é. reg.	7:30	

Turócszentmárton—Budapest:

Gyv. ind.	reggel 5:57,	érk. délután	12:45
Szv. "	" 8:41,	" este	7:10
Gyv. "	délután 2:52,	" "	9:15
Vv. "	" 4:56,	" reggel	5:10
Szv. "	este 11:35,	" délelőtt	9:45
Vv. Jánoshegyre i. d. u.	12.03, é. d. u.	3:35	

Turócszentmárton—Ruttká:

Gyv. ind.	délután 1:39,	érk. délután	1:47
Szv. "	este 7:56,	" este	8:05
Gyv. "	" 10:22,	" "	10:30
Szv. "	reggel 4:16,	" reggel	4:25
Vv. "	" 7:31,	" "	7:47
Vv. "	délelőtt 11:37,	" délelőtt	11:47

Ruttká—Turócszentmárton:

Gyv. ind.	délután 2:43,	érk. délután	2:51
Szv. "	reggel 8:30,	" reggel	8:40
Gyv. "	" 5:48,	" "	5:56
Szv. "	este 11:24,	" este	11:35
Vv. "	délután 4:43,	" délután	4:55
Vv. "	délelőtt 11:16,	" délelőtt	11:33

Budapest ny. p. u.—Zsolna:

Gyv. ind.	reggel 7:00,	érk. délután	1:33
Szv. "	" 9:20,	" este	8:30
Gyv. "	este 6:50,	" éjjel	12:24
Szv. "	" 9:20,	" reggel	7:16

Zsolna—Budapest ny. p. u.:

Gyv. ind.	éjjel 3:46,	érk. reggel	9:30
Szv. "	reggel 7:18,	" este	5:55
Gyv. "	délután 3:20,	" "	9:45
Szv. "	este 9:15,	" reggel	6:35

A os. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasutakon:

Kassa—Ruttká:

Szv. ind.	reggel 5:15,	érk. délután	12:15
Szv. "	" 7:50,	" "	2:28
Gyv. "	délután 12:02,	" "	5:22
Szv. "	" 12:17,	" este	7:57
Szv. "	" 4:00,	" "	10:47
Gyv. "	este 7:10,	" "	12:00

Ruttká—Kassa:

Gy. ind.	reggel 4:06,	érk. délelőtt	8:40
Szv. ind.	reggel 4:42,	érk. délelőtt	11:45
Szv. "	" 8:20,	" délután	3:45
Gyv. "	délután 12:37,	" "	5:12
Szv. "	" 2:30,	" este	9:15
Szv. "	" 4:08,	" éjjel	11:40
Liptószentmiklósról Svz. i.	este 8:17 é.	10:00	

Ruttká—Zsolna:

Szv. ind.	reggel 4:40,	érk. reggel	5:07
Szv. "	délután 12:40,	" délután	1:10
Szv. "	" 2:38,	" "	3:04
Gyv. "	" 5:33,	" este	5:55
Szv. "	este 8:23,	" "	8:50
Szv. "	éjjel 11:04,	" éjjel	11:30
Gyv. "	12:04,	" "	12:26
Vv. "	délelőtt 8:05,	" délelőtt	8:32

Zsolna—Ruttká:

Gyv. ind.	reggel 3:40,	érk. reggel	4:02
Szv. ind.	reggel 3:55,	érk. reggel	4:27
Szv. "	" 7:35,	" délelőtt	8:04
Gyv. "	délután 12:11,	" délután	12:33
Szv. "	délután 1:45,	" "	2:11
Szv. "	" 3:24,	" "	3:52
Szv. "	este 9:21,	" este	9:50
Szv. "	este 7:16,	" "	7:45

Közvetlen vonatösszeköttetés

Berlin—Budapest között, Ruttkán át.

Naponta	4.39	indul	Berlin	érkezik	11.12
"	10.06	"	Breslau	"	5.45
"	1.15	"	Oderberg	"	2.47
"	5.48	"	Ruttká	"	10.30
"	12.45	érk.	Budapest k. p. u.	indul	3.30

Közvetlen gyorsvonati összeköttetés

a magyar királyi államvasutak és az azon uton tulfekvesatlakozó vasutak alatt megnevezett főállomásai között.

7.05	3.30	i. Budapest k. p. u. é.	12.45	9.15	7.00	6.50	i. Budapest ny. p. u. é.	9:30	9.45
1:47	10.30	é. Ruttká	i. 5.48	2.43	1.33	12.24	é. Zsolna	i. 3.46	3.20
—	5.45	" Breslau	" 10.06	6.10	10.35	5.45	" Breslau	" 10.05	6.10
—	11.12	" Berlin (Fridrstr.)	" 4:39	11.31	5.25	11.12	" Berlin (Fridrstr.)	" 4.39	11.31